

Zgodnja DANIČKA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četert leta 1 glđ. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 glđ., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 8. listopada 1878.

List 45.

Praznik vsih Svetnikov.

(Konec.)

Koliko se mora potiti kmet, predno more žeti! A kolikokrat je pri vsem trudu goljufan v svojem upanju! Vojak na bojnem polju življenje in premoženje postavlja v nevarnost; a to zavoljo minljive slave! Služabnik, kako obrača oči vsvojega gospodarja, da mu stori vse po volji, da ne zapravi milosti svojega gospoda! A mi — otroci Božji, rešeni z Jezusovo kervjo, izbrani in odločeni za zveličanje, — mar si ne bodemo nič prizadevali, nič terpeli za odmenjeno plačilo, t. j., za nebo, za srečo čez vse sreče? „Quae autem lingua dicere vel quis intellectus capere sufficit, illa supernae civitatis quanta sin gaudia? ... Sed ad magna praemia perveniri non potest nisi per magnos labores?“ (Greg. hom. 37. in evangel.) Ktero pero zamore pisati tolažbo, ki navdaja človeka potem, ko je prekorakal stermi pot preko Oljske gore!

Kralj Cir (558 – 529 pr. Kr.) nameni se proti Mediji. Predno odide, pokliče svoje Perzijane ter jim zapové, da ob določenem dnevu naj pride vsak z dobro nabrušeno sekuro. Podložniki tako storijo. Kralj jim potem odkaže posekati neko veliko šumo (gozd). To težko nalogo so v potu svojega obraza rešili koj prvi dan. Ko je bilo delo opravljeno, pripravi delavcem sledeči dan sijajno in bogato veselico. Po končani zabavi reče ljudem, da naj primerjajo oba dneva ter mu naznanijo, kateri dan jim boljše vgaja. Očitno je samo ob sebi, kar so odgovorili soglasno, da jim je všeč drugi dan. S tem jih kralj spodbudi za vojsko proti Medijanom ter jim obljubi, da bo po težki zmagi sledila velika slava, blažena radost. Te besede so zadostovale, Perzijani so se ohrabriti, šli so za svojim kraljem in se vkljub silo velikim nevarnostim polastili države Medijanske. . .

Primerimo velikost kraljestva Božjega z našim majhnim trudom, pripodobimo bogastvo večnosti s časnim; oglejmo si goljufivo in kratko zemeljsko čast, pa slavo, ki jo je Bog pripravil pravičnim v nebeškem raju; nenasitljivo blago zemeljsko v kakem je razmerju z bogastvom, ktero nikdar ne mine, kterege ne more tat ukrasti, v katerem je zedinjena vsa slava, korist in radost!

Bog ne zahteva od nas, da bi si nakladali pretežke pokorila, kakor mnogo svetih spokornikov. Zadosti mu je, ako na podlagi njegovih zapovedi spolnujemo dolžnosti svojega stanú. Tudi nam ne zapoveduje, da se podajmo po svetu na daljni pot, ter da tam išimo Božjega kraljestva, piše sv. Hieronim. Ne; „kraljestvo božje je sredi med vami“, govori Zveličar sam (Luk. 17, 21).

Lahko ga najdemo v svojem sercu, v svoji hiši, v svoji občini. Vendar pa moramo spolnovati vse zapovedi. Kdor bi sicer vse druge zapovedi vestno spolnoval, pa le eno hudo prelomi, ta bode izključen iz kraljestva nebeškega z unim, ki nobene ne spolnuje, — učí apostelj sveti Jakob (2, 10).

Tudi ne moremo reči, da ni mogoče spolnovati Božjih zapovedi. Kako bi nam jih Bog pa mogel naloziti? Sej On je pravičen Gospodar in ljubeznjiv Oče; On sam nam ponuja svojo pomoč. Ako le resnobno hočemo in Boga prosimo za njegovo milost, ki je nikomur ne odreče; onda ne samo, da je mogoče, temuč je tudi lahko spolnovati njegovo voljo, vse njegove zapovedi. Večna resnica sama pravi: „Jugum meum suave est et onus meum leve (Mat. 11, 30), — moj jarem je sladek, in breme moje lahko“. Ljubezen in milost Božja stori lahko, kar sicer ni lahko, ker daje človeku čeznatorno moč.

Pot v nebesa, je rečeno na drugem kraju, je ozka. Kdor hoče po tej poti varno hoditi, ta mora iti prazen ter se mora opirati na palico križa, t. j., ne smé serca navezovati na svetne reči, mora pako in z veliko ljubeznijo Božjo svojo voljo od vsega posvetnega in časnega ločiti.

Res, ozka je steza, pa tudi s ternjem nastlana, a tesne so vrata, ki vedijo v nebesa (Mat. 7, 14.); vendar vse časno terpljenje še daleč ne zasluži one večne sijajnosti, ktero je Bog pripravil svojim ljubivcem. (Rom. 8, 18.)

To so imeli pred očmi svetniki, ki so tudi bili ljudje nemočni, kakor mi; vendar so premagovali vse težave in spolnovali zapovedi Božje in dolžnosti vsak po svojem stanu, ter so s to ljubeznijo dosegli stopinjo svetosti. Ako so mogli to oni, zakaj ne bi mi? Tako se je vprašal veliki Avguštín. Samo resnobna volja je potrebna poleg prošnje za Božjo milost. Bog hoče, da postanimo njegovi sovladarji; mi pa bi želeli ostati sužniki? Človek je vstvarjen za nebo!

Klemen Aleksandrijski pripoveduje o trojnem bregovji. Kdor je prišel na prvo, slišal je bojno halabuko; kdor se je popél na drugo, čul je jasne glasove vojníkov in šviganje strelíc; če pa je splezal na tretje, napajala mu se je duša s sladkim blagoglasjem zmagovitih pesem. Isto godi se z vsemi pravičnimi. Vsak mora presopiti troje duhovnih bregov. Hočeš li jim vediti imena? Pravijo jim vera, upanje in ljubezen. Ti bregovi — to so tri Božje čednosti, čednosti, ki nas vodijo v časnem življenju in nas morajo spremiti do naše večne domovine. Vera nam razsvetljuje pamet, da spoznamo svoje sovražnike; upanje napolnuje nam serce z milostjo, da zamoremo sovražnike premagati, a ljubezen nas po-

vsem Bogu izroči, da nas ovenča z zamenjem zmage. Pervi in drugi breg moramo prevaliti, če hočemo dospeti na tretjega. Vera in upanje, — oboje to je potrebno; ali naj imenitnejša je ljubezen. Zastonj verujemo, zastonj pričakujemo srečno večnost, ako nam ne gori v sercu keršanska ljubezen. Vera sama ob sebi je mrtva; ljubezen mora jo poživljati. Upanje samo je omahljivo; ljubezen mora ga podpirati. Vera bode prenehala, kadar bomo gledali Boga „z obličja v obličje“. Upanje bo preminulo, ko bo „Bog naše obilno plačilo“. Le ljubezen, ona nikdar ne mine (I. Kor. 13, 8). V tej ljubezni živeli so na zemlji svetniki, ki nam jih Cerkev priporoča v posnemanje; v tej ljubezni živajo oni sedaj „v nebesih obilno plačilo“. Isto namenjeno je tudi nam, samo, da bomo vredni. *M. K.*

Izglede bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstra.

12. Katarina Emerih.

Katarina Emerihova je umerla še le v sedanjem veku l. 1824. Njeno življenje je bilo že od otročjih lét obdarovano z nenavadnimi čudovitimi darovi; pozneje je dobila celó rane Gospodove na rokah, na nogah in na strani. Mnogokrat je bila zamaknjena in je v duhu gledala življenje in terpljenje Jezusa Kristusa tako natančno po vseh posameznostih, kakor bi se vse pred njenimi očmi godilo. Prav veliko je razodela in dala zapisati. Njeni spisi so prestavljeni v različne jezike in so že marsiktero serce ganili ter v njem zanetili plamen ljubezni do terpečega Zveličarja. Tudi razun teh čudežnih prikazni ima njeno življenje toliko lepega, da se priporoča v izgled slehernemu kristjanu. Za vas, otročiči in mladi, sem odbral kar je naj znamenitejšega njenih mladih lét.

a) Njeni starši in prva odgoja.

Marijin rojstni dan, 8. kimovca, je bil tudi njen rojstni dan leta 1774. Njeni revni pa pobožni kmečki starši, ki so živeli v vasi monastirske škofije, pol ure od mestica Koesfelda, so si vse prizadjali, da bi jo v strahu Božjem izredili. O tem nam sama pripoveduje tako le:

„Moj oče so bili zelo pobožni in pošteni. Zavolj revščine so imeli zelo veliko terpeti, in bili so jako delavni, vendar ne preveč skerbni za časni dobiček. Z detinskim zaupanjem so vse izročali v roke Božje in opravljali so svoje terdo delo kakor zvesti hlapec, brez obupljivosti in brez lakomnosti. Znali so mnogo mnogo lepih priprostih pregovorov in detinsko pobožnih izrekov. Ker so bili moj oče tako zelo za delo, so me ostro pri-ganjali, da sem jim morala pomagati, ko sem bila še prav majhna.

„Kadar so me vzeli oče zjutraj zgodaj seboj na polje, in je jelo solnce vzhajati, so se odkrili, so molili in mi pravili, kako lepo daja Bog solncu nad nami vzhajati. Tudi so večkrat djali, da je zelo napačna reč in zelo sramotno, če kdo tako dolgo v postelji ostaja, da na spijočega solnce sije; od tod prihajajo reči, ki hišo in dom, deželo in ljudi končujejo. Na to sem jim neki dan rekla: „Meni to ne more nič prizadeti, kajti na moje posteljo ne more priti solnce“; pa odgovorili so: „Če tudi ti solnce ne vidiš, ko je vzhajalo, vendar ono vse vidi in povsod skozi sije.“ Zdaj sem se zelo varovala. Če smo zjutraj pred dnevom kam šli, so rekli tudi moj oče: Glejte, zdaj še ni žel noben človek po rosi, mi smo prvi, in če tudi prav pobožno molite, bla-

goslovimo polje in gaj. Tako lepo je, če se more hoditi še po nepohojeni rosi; tu je še prvi blagoslov, noben greh še ni bil storjen zunaj na polji, in še nobena slaba beseda ni bila izgovorjena. Prideš pa ven, ko so že ljudje vso roso pohodili, ti je takó, kakor bi bilo vse pomazano in pokvarjeno.

„Če sem bila tudi majhna in slabotna, so me vendar imeli za težke poljske d-la, zdaj doma, zdaj pri sorodnikih. In vselej se je moralo tako nameriti, da sem prišla k naj težjim delom.

„Z očetom sem morala hoditi na njivo, konja voditi, za brano deržati in kjer si boš kaj pomagati. Kolikorkrat smo obernili ali postali, so rekli: „Kako je to lepo! glej, tu lahko gledava naravnost proti Koesfeldski cerkvi, kjer je presv. Rešnje Telo, in moliva svojega Gospoda. Tu naju tudi On vidi in blagoslovlja vse najine dela.“ Ko je zvonilo k sv. maši, so vzeli klobuk z glave in molili, rekoč: „Zdaj se hočeva vdeležiti cele sv. maše.“ In med delom so potlej djali: „Zdaj so mašnik pri Gloriji, zdaj je Sanktus, in zdaj morava z njimi to in ono moliti in storiti.“ Potem so včasih kako veratico zapeli, ali pa zažvižgali katero. In kadar sem za brano deržala, so rekli: „Tu ti govorijo ljudje vedno o čudežih, in vendar mi živimo ob samih čudežih in Božjih dobrotah! Le poglej zernce v zemlji! Tam leži, iz njega pride dolga bilka in stoterno poverne. To je pač tudi velik čudež!“

„Ob nedeljah po kosilu so nam oče vselej pravili vso pridigo in nam vse spodbudno razložili. Tudi so nam brali razlago sv. evangelija.

„Pervi nauk iz katekizma sem se od matere naučila. Imeli so navado reči: „Gospod, kakor Ti hočeš, ne pa, kakor jaz hočem!“ in: „Gospod, daj mi poterpljenje in potlej hudo udari!“ In to sem si za zmiraj zapomnila. Če sem se z družimi otroci igrala, so vselej mati rekli: „Kadar se otroci lepo pobožno igrajo, so pri njih angelji in Jezušek.“ To sem imela (prav po besedi) za gotovo resnico; nič se mi ni čudno zdelo, in večkrat sem prav hrepeneče pogledovala proti nebesom, če bodo kmalo prišli, včasih se mi je tudi zdelo, da so med nami. In da bi se res ne bili pogrešali, igrali smo vselej dobre in pobožne igre. — Kadar sem imela iti z družimi otroci v cerkev ali kam drugam, sem hodila spredej ali pa zadej, da bi ne bila med potoma kaj napačnega slišala in vidila. Mati so mi bili tako zapovedali in me opominjali, naj gredé zdaj to zdaj to molim. Ko sem delala križ čez čelo, usta in persi, mislila sem si, to so ključi, da bi se ne priplazilo kaj hudega v misli, v usta in v serce. Samo Jezušek mora imeti ključe, potlej bo vse dobro.“

Katarina je bila veselega serca in prav živega duha. Vsled tega je bila gostokrat prehuda in presvojeglavna. Starši ji tega niso spregledovali in ne pustili brez kazni. Zmaga samoglavnosti ji je prizadjala največ truda; toda po stanovitni pokorščini jo je ukrotila. Sicer je bila krotka in dobra. Vse jo je čislalo. Zato je bila tudi tolažba in veselje svojim staršem, in se je kmali prikupila priprostim kmečkim ljudem, med katerimi je rastla.

b) Njeno zatajevanje.

Prav zgodaj je že vedela, da je Bogu všeč, če si kdo tudi kaj malega odreče, priterga, kar bi sicer smel imeti. Kmali je začela take male darčke Bogu darovati.

V nekem kotiču v skednji je bila obesila podobico Matere Božje z Jezuškom in spred je zavalila lesen panj, da je pomenil altar. Le-sem je donášala vse, s čemur so jo starši in znanci hoteli razveseliti, vse, kar sicer otroci najene starosti z nezmernim veseljem sprejemajo in ne izpustijo z lepa iz rok. Terdno je bila

prepričana, da Jezušku veselje dela z vsem, kar sama sebi priterga; tako je oddajala z močnodušnim zatajevanjem vse, kar je dobila za dar. Od četrtega leta se pri mizi nikoli ni prav do sitega najedla in si je naj slabše izmed jedil zbirala. „Tebi dam, o Bog“, je potlej rekla v sercu, „da nakloniš revežem, kateri so naj bolj potrebni“. Ko je bila večja in jela občevati z družimi otroci svoje starosti, jim je zavolj Boga dajala, kar je le mogla uterpeti in podariti.

Kako se je zatajevala potem, ko je bila pervikrat pri sv. obhajilu, povemo pozneje.

c) *Njena vestnost.*

Pervo plačilo, ki ga ji je Bog dal, za te mladostne dari, je bil velik stud nad vsakim razžaljenjem Božjim. Večkrat je molila: „Oh, ljubi Bog, daj mi vendar zdaj umreti.“ Bala se je namreč, da bi ga ne žalila, ko bi dalje živela.

Drugekrati je rekla v svoji otročji gorečnosti iz hiše gredé: „Da bi kar mrtva se zgrudila pred vratmi, ter bi Boga ne razžalila.“

V petem letu je nekaj gledala skoz plot jabelko pod jablano na vertu z otročjim poželenjem, da bi ga snedla. Komaj je to mislila, že je toliko kesanje občutila, da je za pokoro sklenila, nikdar več nobenega jabelka ne pokusiti, kar je tudi odsihkrat vestno splovala.

Drugikrat ji je bila neka kmetica zoperna, ker je o starših slabo govorila. Sklenila je, kar memo nje iti in je nič ne pozdraviti. Tako tudi stori, čeravno s težkim sercem; pa precej se začne tako kesati, da se verne in kmetico za zaméro prosi zastran neprijaznosti.

Nekako v sedmem letu je šla Ana Katarina z družimi otroci pervikrat k spovedi. S toliko gorečnostjo se je pripravljala in toliko žalost občutila, da so jo med potjo proti cerkvi moči zapustile, ter so jo otroci, ki so jo zelo radi imeli, morali nesti prav do cerkve v Koesfeld.

Vsa otročja, ni znala prav ločiti, kaj je smertni, kaj odpustljivi greh. Ker je pa imela velik strah pred vsakim grehom, zdelo se ji je vse veliko in smertno. Tako se je spomnila, da se je bila z nekim otrokom enkrat malo skregala, in nekemu družemu oponašaje odgovorila, in za terdno je menila, da sta to smertna greha.

Spovedala se je teh grehov s tolikim kesanjem, da je v strahu mislila, spovednik ji ne bodo dali odveze, ko so jo tolažili, in začela se je glasno jokati, da so jo morali nesti od spovednice.

Rada je brala pobožne knjige. Ko je bilo že temno in so šli starši že k pokoju ter je tudi na ognjišči že ves ogenj ugasnil, je včasih sama si prižgala majhno lučico. Od začetka se ji je zdelo to dovoljeno, pozneje se je pri spovedi skesano obtožila in nikoli več naj manjše stvarice ni vzela, da bi ne bila pred staršev poprosila.

(Dalje sledi.)

Obletnica posvečenja nore cerkve Marijine v Suši v Zaliloški duhovnišji, 13. vinotoka 1878.

„Skrivnost kraljevo prikrivati, je dobro; Božje dela pa razodevati in hvaliti, je častitljivo.“ (Tob. 12, 7.) Te besede sv. pisma me nagibajo spregovoriti še nekoliko o zadevi nove cerkve v Suši Zaliloške fare in zlasti o slovesnosti, ki smo jo obhajali 18. nedeljo po Binkoštih (13. vinotoka t. l.), to je, prvo obletnico posvečenja romarske cerkve Marije Device Lavretanske v

Suši. Ljudi bi bilo sicer še veliko več prišlo, ako bi bilo tisti dan vgodno vreme; pa cerkev je vendar le bila polna. Ravno ta okolišina je pa tistim, ki so vkljub nevgodnemu vremenu bili ondi pričujoči, toliko lepše spričevanje, da jih je le resnična gorečnost in ljubesen do Marije Device tje pripeljala. Najpoprej je bilo blagoslovljenje novega mašnega plajša, ki se je napravil po posebnih dobrotnih darovih. V splošno veselje in spodbudo je nasledvalo slovesno duhovno opravilo; prečast. gosp. vredniku „Zgodnje Danice“ sva s prečast. gosp. župnikom iz Železnikov pri sv. maši stregla.

Ako sedaj premišlujem vso zadevo in napravo imenovane cerkve Marijine — mnoge in hude ovire, ki jih je bilo prestatiti in premagati — velike nevarnosti pri tem delu, zlasti pri dvojnem lesenem tiru, po katerem se je kamnje na mesto vozilo in druga roba skup vlačila — pa še druge posebne, nenavadne težave: živo spoznam posebno Božjo pomoč, s katero edino se je vse prestalo in premagalo; živo spoznam, da je Marija sama delo in delavce posebno varovala, da pri vseh tolikih in mnogoterih nevarnostih prav nobene nesreče ni bilo. Da je nova cerkev v Suši prav Božje in Marijino delo, pa še posebno spoznam, ako svoje osebne, zdravstvene zadeve premišlujem. Šest lét je sedaj že preteklo, ko sem bil za smert bolan, in so bile vse znamenja razpada telesnega. Osebno sem prepričan, da me je le posebna milost Božja in pomoč Marijna pri življenji ohranila. Hude posledke bolezni pa sem zlasti prve tri leta potem še čutil, ter Božjo službo dolgo časa z veliko težavo opravljal. Kolikor bolj pa me je želja in hvaležnost gnala, namesto male, stare, revne kapelice v Suši, Mariji novo cerkev pozidati, in kolikor bolj sem pri vai svoji slabotnosti in vkljub vsem mnogoterim zaprekam k temu priprave delal in za izpeljavo tega dela se trudil; toliko bolj se mi je zdravje zboljševalo in vterjevalo, da se je to delo srečno tudi dokončalo. Zato pravim in pričam, da je nova cerkev v Suši tudi v tem oziru prav posebno Božje in Marijino delo. Le Bogú in Mariji gre torej vsa čast in hvala!

Ker je prvotna kapelica v Suši kakih 200 lét stala; ker je to naj starejši Marijino svetišče te okolice — še veliko stareji kot domača farna cerkev; ker je ondotna nova cerkev s tako posebno pomočjo Božjo ter s takim očitnim varstvom Marijnim bila doveršena: je pa tudi vse to očitno znamenje in spričevanje, da prečista Devica Marija, ki se je ondi že toliko časa častila, hoče na hribčku v Suši še nadalje tudi v novi cerkvi čišena biti in ljudém v njih potrebah od Boga milosti deliti. Da ljudje zlasti iz te okolice to tudi spoznajo in čedalje večí zaupanje do Marije tudi v Suši razodevajo, nam spričuje že to, da je bilo ondi od dné posvečenja nove cerkve do prve obletnice (to je od 14. vinotoka lanskega do 13. vinotoka tekočega leta) 216 svetih naš opravljenih — nekaj od mene domačega duhovnega pastirja — nekaj od č. gg. duhovnov cele te okolice — in nekaj tudi od nekterih duhovnov iz daljnjih krajev. Mnogo svetih maš je bilo opravljenih iz obljube v posebno zahvalo za prejete milosti in dobrote.

Mislím pa bogoljubnim, blagim bralcem „Zgodnje Danice“ še posebno vstreči, ako sedaj vsaj po večem priobčim znameniti, mnogostransko podučni in spodbudni govor, ki so ga ob omenjeni prvi obletnici cerkvenega posvečenja v Suši imeli omenjeni gosp. L. J. Najpoprej so svoje veselje razodeli, da jim je dano tukaj v cerkvi Marije Device Lavretanske besedo Božjo oznanovati; ker to budí v poslušalcih, kot tudi v njih prav prijetne spomine — v poslušalcih zavolj mnogih na tem mestu izprošenih dobrot in milost — v govorniku pa, ker so dvakrat v življenji vidili v Loreti pravo hišico Marijino, enkrat pa tisti kraj, na katerem je kdaj Marijna hiša

stala v mestu Nazaretu. Potem so svoj govor tako vmerili in razdelili, da so to dvojno vprašanje pojasnovali: „Kaj vi, ljubi poslušalci, vošite Mariji Lavretanski na tem mestu? in kaj Marija Lavretanska želi in voši vam?“ Izpeljuje nadalje govornik tako-le:

I. Vidil sem v Loreti na Laškem ravno tisto hišo in sem v nji molil in maševal, v kateri je Marija Devica več lét živela, v kateri je delala in molila, potem ko se je bila vrnila iz Jeruzalema iz šole, ki je bila pri Salomonovem tempelju. Vidil sem tisto hišico, katero je bila napolnila nebeška svetloba vikéga angela Gabriela takrat, kadar je bil prišel Mariji naznanit, da ona ima biti mati Zveličarju vesoljnega svetá. Vidil sem hišo, v kateri sta živela Marija in Jožef, v kateri je Sin Božji bil z njima do svojega 30. leta; hišo namreč, v kateri se je večna Beseda včlovečila, in je med nami prebivala. To je hiša, katero so že aposteljni visoko častili in za Božjo službo odločili. To je hiša, v kateri je po verjetnih izročilih sv. Peter sam altar posvetil, katero so sveti ljudje prvih časov pridno, prav obilno obiskovali, v katero je v 18 sto letih brez števila kristjanov romalo, ter so častili skrivnosti, ki so se godile v nji. Tam so klečali: sv. Helena cesarica, sv. Jeronim pušavnik, sv. Pavla pušavnica, sv. Ljudovik kralj, sv. Frančišk Asiški, veliki Pij IX. Tisuče in tisuče jih je v tem svetlišču čudežno pomoč našlo. Odveč bi bilo praviti, da je bila v nevarnosti ta sv. hiša, od nevernikov biti oskrnjena, in so jo torej angeljske roke prenesle l. 1291 na Tersat na Primorsko pod papežem Nikolajem V, da je trikrat v enem letu mesto spremenila, ter čez tri leta pod papežem Bonifacijem VIII bila postavljena na mesto pri Rekanatu blizu Jakina (Ankone), kjer se še sedaj nahaja — že blizo 600 lét. — V Nazaretu v Galileji pa sem vidil prostor in kapelo, kjer je poprej Marijna hiša stala, iz sem tam tudi maševal; vidil sem pa tudi pri mestu Nazaretu ravno tako posebno rujavkasto kamenje ondotnega griča, iz kakoršnega je ta hišica v Loreti zares zidana. Mislili so ljudje v začetku, da je iz opeke (cegla), prepričali pa so se po natančnih preiskavah, da ni opeka, temuč prav tisti rujavkasti kamen, kakoršnega je še zmeraj — vse stolotja — viditi zraven Nazareta. To pa je nov dokaz, da je res, kar vsa zgodovina priča, da ta hišica je bila iz Nazareta od angelov v naše kraje prenesena.

Pa predaleč me je to zaneslo; govoriti sem namenil o drugi reči. Prašam vas, preljubi poslušalci: zakaj ste prišli k Mariji Devici Lavretanski? Prišli ste, ker želite Marijo počastiti in marsikterih milost po nji od Boga sprostiti. Kaj tedaj v ta namen vošite, kaj želite Mariji na tem svetem mestu? Zdi se mi, da vošite:

1. Da bi na tem mestu Marija do konca vsih časov bila češena, hvaljena in poviševana: sej ste zato zidali ji novo cerkev. Vi vošite, da bi tudi vaši prihodnji vnuki in mlajši kicali Marijo z besedami sv. Cerkve: „Ti si povišana kakor cedra na Libanu in kakor cipresa na Sijonu; kakor izbrana mira ti dihaš prijeten duh, kakor cimet in balzam se razširja prelepo dišilo“ (tvojih čednost, tvoje častljivosti, tvojega usmiljenja s tega kraja). — „Vidile so te Sijonske hčere (bogoljubne device, pobožne žene in vdove tega kraja), in so te (s sv. Cerkvijo) presrečno blagovale, rekoč: Srečna si, presveta Devica Marija, in najbolj vse hvale vredna: zakaj iz tebe je izhajalo Solnce pravice, Kristus naš Bog!“ To je res lepo vošilo do Marije.

2. Vi želite in vošite: Kadar bo nebo zaperto in dežja ne bo na zemljo, da vam Bog na prošnjo Marije Device v Suši odzame sušo; ali kadar pridejo boleznij ljudi ali živine, ali druge hude nakazni nad prebivalce teh krajev, da bi Marija Lavretanska na tem mestu vas uslišala in sprosila pri svojem Sinu otenje teh in družih

nesreč. Ali kadar prigerme plôhe, nalivi, povodnji, in bočeje sadeže in setve in vse pokončati; takrat si vošite in želite, da bi po priprošnji Marije Device Lavretanske tacih huiáv bili rešeni.

3. Vi vošite srečo Mariji, ker je milosti polna — sebi pa vošite in želite prav veliko milost in dobrot od nje za-se, za svoje drage domače, za hišo, polje, družino, za časnost in za večnost. O Loreti pravi neki romar: „O gotovo, nikjer se ne dá tako prositi, kakor tam v sveti (Marijni) hiši. Človek ne pride h koncu. In moledvanje tukaj tako dobro dé, je tako sladko; človek bi zmeraj spet začel in več ne jenjal; saj se zdi tako, kakor bi vse precej prejel, kar želi.“ Tudi tukaj je cerkvica Lavretanske Matere Božje. Verjamem, da tudi vam, preljubi, se na tem kraju serce bolj k molitvi vnema, kakor pa navadno domá, in da vas večje upanje navdihuje uslišanim biti tukaj pred Marijo, kakor drugod. Sej je pa tudi res, da je Bog nektere kraje posebno odločil, da vérnike bolj pogosto in bolj očitno uslišuje, kakor doma. Izlijte torej z zaupanjem svoje serca, potožite priserčno Mariji, kar vas teži; ona bo vaše mile prošnje pred Jezusa položila, in — ker nikdar še ni bilo slišati, da bi bil kdo zapušen, kdor je zupljivo k Mariji pribežal, kakor pravi sv. Bernard — bote tudi vi potolaženi, poterjeni, uslišani v svojih prošnjah, ako jih z vero, upanjem in ljubeznijo, poterti v sercu in ponižno izsujete pred Jezusom in Marijo.

Tako so bili uslišani ranjki, zares sveti papež Pij IX v hišici Marije Device Lavretanske. Vaak vé, kolik revež je človek z božjastno boleznijo, kakoršna je nadlegovala Pija IX v njih mladosti. Tak človek ni pripraven za noben stan. Kaj tedaj stori mladeneč Mastaj? Zgubi se neprevidoma in roma natihoma daljno pot iz Rima k Mariji Devici v Loreto na božjo pot. Tam v milostni kapeli, pravi hiši Marije Device, poklekne pred altar, povzdigne roke in oči, in začne prositi Jezusa in zdihovati k Mariji, naj se ga vendar usmilita, da zamore doseči svoj zaželjeni stan; rad namreč bi bil duhoven, pa ta prehuda bolezen ga dela zanj nezmožnega. In lejte! nova moč, novo življenje prešine njegove ude, bolezen je odpravljena; Marija, ki je zdravje bolnikov, je storila čudež, mladeneč je bil najhujši boleznij rešen — potem ko je bil gotovo za terdno obljubil, da bo vedno hvaležen za dobroto, da bo vse dni svojega življenja dušne in telesne moči obračal le v Božjo čast in v slavo Marijno.

K vsemu temu gotovo tudi vi, ljubi vérniki, Piju IX srečo vošite, vošite pa Mariji Lavretanski, da bi se tudi na tem kraju milostno skazovala, kakor se je v Loreti na Laškem brez števila krati. Teda vpraša se še: kaj pa Marija vam voši in želi? (To v 2. delu.)

(Konec sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Bivši in bodoče tombole.) Pri tomboli katoliške družbe prešnja nedelja so bili napolnjeni vsi prostori in vse je bilo veselo in dobre volje. Pred začetkom so preč. g. predsednik prošt dr. A. Jarc prav mizkavno pojasnili sedanjij stan katoliške Cerkve in zlasti rikazali, da se tudi današnje dni katoliška Cerkev toliko bolj vterja in razširja, kolikor huje jo sedanji liberalizem tare in preganja. — Dala je naslednja tombola lepi znesek — blizo 60 gl. Serčna hvála vsim obiskovalcem!... Ker pa mora društvo veliko obrniti na dobitke in pripravo, bi bilo prav dobro, ako bi vselej v prihodnje, kadar ima biti tombola, dobri gospodje in gospé, gospodarji in kdor premore, pogledali po svojih

omarah, kostnih, predalih in policah, koder imajo razstavljeno mnogotero svitlo robo, steklenke, pisane kozarce, krožčike, lepe svečnike itd. itd. Tam bi našli marsikaj odveč, in naj bi blagovolili podariti katoliški družbi za dobitke. (Nekteri imajo že davno to navado: Bog jim plačaj!) Tudi trgovci, štacunarji in razni prodajavci bi po štacunah in zalogah naleteli marsikaj, kar bi z veseljem izročili katoliški družbi za lepši in bolj veselo tombolo. Prepričani naj bodo, da vse bo prav prišlo, n. pr.: kosec platna, robe, sukna, par rutic, obramnic, nogovic, pismovnica s 3—4 šesticami v nji, — magari tudi steklenica vina, ali če hočete tudi kisa za salato, moža debela štruca ali hlebač kakor hribač kruha, kosáč sladkorja, škatlja kave, cent moke za žganjce — ali ne rečemo, no, če bi je tudi bilo majčkeno manj itd.

Tako storite, in pridite k tomboli: vidili bode, koliko bo to veselje, ko bodo Vaše darove zadevali in med slavo in hvalo domú cepedrali!

Iz Ljubljane. (Če bomo še zbirali preštempljane marke. Sv. Detinstvo.) Pridnim zbiravcem preštempljanih poštih mark naznanuje 4. zvezčič letnika za sv. Detinstvo, da s tem opraviplom bo kazalo prenehati. Zakaj? Zato, ker se take marke ne morejo več tako lahko prodajati, kakor pred nekaj časom. S preštempljanimi markami so namreč kupčevali, in kolikor so zanje dobili, to so obrnili za misijon sv. Detinstva. Gospod Brückner na Dunaju, ki se je s tem veliko pečal, naznanuje, da se marke zdaj že težko spečajo, in če se tudi prodajo, se dobi za njih 1000 le 15 soldov. Ako se še pomisli, koliko vzame pošta (n. pr. od nas na Dunaj) in koliko časa se potratiti, ko jih marsikteri zbirajo in skladajo, pač malo še ostane koristi za sv. Detinstvo. Utegne se kmali dobiti opravilo, ki več izdá za dobri namen, kakor to.

Kako pa, da so se poprej marke lahko prodajale? Skor vsak gosposki in mestni pobič, šolar, študent, tudi že trgovski ali drugotni učenec je imel svojo zbirko za marke, ki jih je zbiral iz raznih dežel. Tudi pri mnogih odraslih je bila ta šega, moda, celó neka strast. Tega pa se naveličujejo, kakor vsake mode in igráče — in tako s tim nekoliko škode terpijo kitajski zaverženi, od kristjanov pa pobirani otročiči. Zato pa naj se pridni mali, kakor tudi odrasli, bolj pridno zapisujejo v lepo družbico milega Jezuška ali sv. Detinstva, in bodo za misijon svojih bratcev in sestric v daljni Kini še več storili, kakor bi z zbiranjem mark.

V tej družbici ali bratovšini se moli vsak dan ena „Češena-Marija“ s pristavkom: „Sveta Marija Devica in sv. Jožef, prosita za nas in za uboge poganske otroke!“ in dá se vsak mesec 2 soldka milošnje. Kdor to stori, pomaga zapušnim, zaverženim poganskim (ajdovskim) otročičem življenje reševati, jim milost sv. kersta in lepo odrejo pripraviti, keršanske otročiče pa dobre ohraniti in jih posvečevati. Moli se namreč: „Prositá za nas, in za poganske otroke“.

Kteri pa so že v družbici, naj bodo mož-beseda in naj zvesto opravljajo, kar so obljubili Jezušku, ko so se v Njegovo družbico zapisali.

Iz šent-Vida nad Ljubljano. (Spominek Blaža Potočnika.) Med lepe in spodbudne nove naprave pri duhovnijski cerkvi sv. Vida nad Ljubljano in na okrog se smé v prvi versti šteti zala kapela na pokopališči, zidana nad grobom ranjcega šentvidskega župnika Blaža Potočnika, ki v tej kapeli v prostorni raki počivajo, in v kateri je še dovolj prostora tudi za druge gospode duhovne, ki bi znali v šent-Vidu umreti. Letos je dobila kapela prelepe, po umetnem obrisu iz kovanega železa narejene in obilno pozlačene vrata, in zdaj za praznik vérnih duš pa prav ličen altar. Altarna slika predstavlja

vstajenje Kristusovo in v altarni mizi je vdela lepa izrezana podoba v grobu ležečega Jezusa. Iz mnogih ust je bilo slišati, kako so ranjki gospod župnik zaslužili tako lep spominek.

Po skerbljivosti našega gosp. župnika je naša duhovnijska cerkev dobila pred kratkim tudi milost privilegiranege sttarja. To milostno predpravo ima za vse čase nadalje veliki altar sv. Vida. G. župnik dali so to vsekati s kratkimi besedami v častljivo kamnito altarno mizo; na desni strani se bere: „Altare privilegium“, na levi pa: „Ad perpetuam rei memoriam. Leo XIII die 27. sept. 1878“.

Iz Šmarije, 3. listop. V petek, 1. listop., je bil za faro Šmarsko dvakrat vesel in prazničen dan: častiljivi god vseh Svetnikov, in nastop novega župnika in dekana prečast. gosp. Andreja Drobniča. Res, težko smo že toliko časa pričakovali prečastitega gospoda, pred katerim je naprej šel slovez, da so gospod po Božji volji in po naših željah. Osebnó in z lastno pripravo nam jih je pripeljal v ponedeljek pred vsimi Svetimi mnogospoštovani gosp. dr. Dragotin Ahačič, posestnik Lesičjeka v Šmarski duhovniji. Akoravno je prav močno deževalo, jih je vendar slovesno pričakovala in sprejela Šmarija z gg. duhovnoma in odličnimi možmi na čelu, med okinčanjem dotičnih prostorov, šolska mladina z zastavo, vencí itd. Po razvidni previdnosti in po modrem nasvetu (kakor smo slišali) so gospod dekan svoj nastop želeli opraviti po domače, brez sicer navadnega vabila tujih gospodov itd. Vendar se je bilo vsih Svetnikov dan zbralo silno število ljudstva, domačega in iz bližnjih krajev. Spremljeni so bili v cerkev od domačih gg. duhovnov in ključarjev. Ob cerkvi so stali visoki mlaji s slavoloki, cerkev je bila vsa zalo okinčana. Pridigali so sami novi gosp. dekan, razložili nekatere težke dolžnosti, ktere imajo kot duhovni pastir do svojih zročnih duhovnijanov, in zopet, kako se morajo le-ti obnašati. Pri pridigi je bilo ljudstvo tako ginjeno, da se je vsakemu vérna vdanost do duhovnih pastirjev očitno na obrazu brala. Kakor mi je znano, smem pa tudi reči, da radovala se je vsa Šmarska fara, ker po britki zgubi ranjcega gosp. dekana Matija Broliha dobila je zopet duhovnega očeta. Bog živi, Bog nam ohrani mnogo lét našega gospoda dekana!

Čertice iz nagovorov Pija IX do romarjev.

Pet in dvajsetega prosenca 1871 je bil Pij IX nagovoril romarje raznih narodov tako-le: „Kaj je nam storiti v teh žalostnih časih? Spominjam se Ezava, ki je z vojsko naproti šel svojemu bratu Jakopu, ko se je le-tá od Labana vračal domú. Jakop je spredel nevarnost, postavil v prvo versto svoje hiapce, v drugo svoje otroke, in nedolžno Rahelo je pustil zdej nasledovati. Tudi mi imamo Ezav-a, ki nas hudo preganja. Postavimo spredej duhovšino z njihovimi besedami in zgledi (s kterimi pobijajo na leci in v katoliških časnikih liberalne sovražnike), za njimi sledite vi, da jih podpirate in posnemate. Naša Rahela je pa v nebesih, ki je Mati Božja, pribežališe grešnikov, pomoč kristjanov, zmagovavka vseh zmót in krivovér. Naj bi že vendar ubogi Jakop premagal divjega Ezav-a in ga z ljubeznijo razorožil.“

Drugo postno nedeljo 1872 je pa med drugim sledeče govoril: „Današnji sv. evangelij govori o Jezusovem spremenjenju. Cerkveni učenci govoré pri ti priliki od nebes, v kterih je sv. Pavel zamaknjen videl reči, kterih noben človeški jezik dopovedati ne more, pa dostavlja, da nobeden ne bo dosegel krone, ki se ni

serčno vojskoval. Ni ga dneva, ne ure, ne trenutka, v katerem bi ne imeli prilike se vojakovati. Naši poglavitni sovražniki so: satan, svet in meso. V zadnjem oziru se je nam pač bati, da bi ne zaslišali od Boga očitaja: „Moj duh ne bo bival pri ljudéh, vsaj pri večini ne, ker so postali plen mesa.“ — Svetu ne zadostuje sedanja spačenost. On napada naj svetejši načela, postavlja vero in pobožnost v zasméh in si prizadeva posebno, da bi mladino popačil v brezverskih šolah. — Satan pa zopet, kakor ob času Joba, hodi po zemlji. Ali se motim jaz, ali ima pa satan ravno tisto prostost, da smé po svetu krožiti in duše napadati. (Nemir in ginjenost med poslušavci.) Dozdeva se mi, da mu je Bog že rekel: „Si li videl toliko katoliških družb, toliko izvoljenih duš, ktere ljubijo čednost in visoko cenijo vero in pravičnost na Laškem, v Evropi in v naj daljnjih krajih? Ali nisi videl, kako so stiskani in zaničevani, in vendar ne nehajo mene ljubiti, v cerkev hoditi, pred altarji moliti in me prositi, naj bi jim zopet mir dodelil.“ Bog se je res spomnil Joba, mu dal otroke, obilno premoženje ter ga je storil poglavarja velike družine. O da bi se Bog ozerl tudi na nadloge nas stiskanih, jih prikrajšal in končal! Gotovo je da derži on vervico v roki, s katero loči pšenico od ljulike. Prišel bo dan, ko bodo hudobni celo večnost goreli v ognju, pravični pa bodo sprejeti v nebeške prebivališa. Želim Cerkvi prvo zmago, še bolj pa želim drugo zmago, ktera je veliko gotovejši, veliko lepši, ker večna, in bo nas storila zmožne, Boga vekomaj ljubiti in hvalliti.“ — Pij že vživa to zmago in prosi tudi za nas, da bi mi, njegove ovčice, prišli k njemu, višemu pa tirju.

Razgled po svetu.

Kako se godi, kadar je Cerkev v sužnosti? Prepričanje, ktero je neoverzljivo in se tudi tolikrat bere po katoliških časnikih in bukvah, je „Unità“ v Torinu 30. vinot. zopet prav dobro pojasnila. To namreč, da svet ne bo imel miru, dokler bo Cerkev s papežem v jetništvu. Ozrè naj se kdor koli na sedanji stan velikanov in narodov, zlasti po Evropi, in vidil bo, da nikjer ni prave zadovoljnosti, odkar je poglavar Kristusove Cerkve v sužnosti. Ako ternjeva krona bôde slavno papeževo čelo, pravi „Unità“, gotovo ni krona iz cvetic, ktero nosijo kralji in cesarji. Prašajte cara, če je miren, ko vidi, da mu koljejo opravnike njegove policije, in pa kako nihibatni (ničverci) rijejo po vsem cesarstvu? Zraven tega pa še tako rekoč njegov vérski tovarš — razkolni in krivoverski Anglež — vse njegove osnove v Aziji in Evropi z vsimi zvijačami iše prekrižati. Prašajte nemškega cesarja, ki, dvakrat napaden in smertno ranjen, dobiva pisma na pisma, s kterimi se mu še dalje žuga, ako pride iz Badenskega nazaj na Prusko; po drugi strani pa se tudi grozijo badenskemu velikemu vojvodu, ako nemškega cesarja iz dežele ne spravi. — Prašajte španjskega kralja, ki je 25. oktobra po rožicah in med cveticami šel domú v Madrid: pa ravno v tistem trenutku je Janez Oliva Moncasi, ki je nalaš prišel iz Taragone, da bi kralja Alfonsa ubil, ta mednarodni rudečkar je samokres sprožil proti njemu. — Prašajte bogatne po Laškem, če imajo mir, ker nobeden tako rekoč se ne smé ne le iz mesta ganiti, da bi ne bil v nevarnosti brigantom priti v roke, temuč si še v mestu niso svesti, da bi jih očitno in pri belem dnevu na ulicah nekteri tolovaji ne zgrabili in seboj ne vlekli.

Ker papež, prvi veljavnik na zemlji, ni našel pomoči, ko je bil napaden od velikanov samih, torej ni varna ne krona kraljev, ne skrinja bogatih, ne mir na

rodov, ne življenje poštenih državljanov („Unità“ ibid.) Nimajo zanealjivosti ne državniške pogodbe, ne objube velikanov, ne državске pravice.

Kje je temu pomoč? Tu je treba vse kaj drugega, kakor po pruski šegi 34 ali več časnikov v „Index“ djati. Ako veljak pred veljakom ni varen, potlej lahko francoska rogovilska „Egalité“ piše: „Kralji so si v vojski med seboj, socijalisti pa so si v spravi in merijo v edinosti na ravno tisti cilj.“ Resnico je govoril laški poslanec Ferrari l. 1861, rekoč: „Veliko rimsko prašanje obsega vesoljni svet.“ Papež je glava vesoljnega sveta, vse se krog nje suče, in če glava terpi, mora biti vse krog nje zbegano, kar tudi je, in nikoli ne bo prav za ude, dokler glava ni rešena, dokler ni prosta, svobodna.

Avstrijsko. 4. t. m. je bila pretresana adresa, ktero je vstavovérna večina državnega zbora odmenila izročiti Njih veličanstvu. Glavna reč te adrese je tarnanje liberalcev, da je Njih veličanstvo v Bosno in Ercegovino poslalo svojo vojno, ter je deželi posedla, predenj je ta reč prišla pred državni zbor. Štirje govorniki, med kterimi je gr. Hohenwart, so se oglasili zoper adreso, njih 22 pa za njo. Pervi je govoril Hohenwart zoper adreso. „Vaterland“ pravi, da je dosegel palmo tistega dneva.

Ni konca in kraja prepiranja zarad Bosne in Ercegovine. Madžarski in nemški liberelec je ne moreta viditi v avstrijski oblasti! Kaj je vzrok temu prepiru? Nekeršanska politika. Politika keršanska bi imela le eno samo prašanje pri tem, namreč: ali ima Avstrija pravico do teh dežel in ali imate deželi pravico zahtevati rešenje izpod turške oblasti? Če je to gotovo, potlej ni drugega prašanja, kakor z vsimi močmi skerbeti za strašansko zanemarjeno ljudstvo. — Nasleduje posnetek Hohenwartovega govora.

Hohenwart pravi, da je pred vsim vidil ta-le žalostni dogodek: V družih dežalah, kadar imajo zunaj kako veliko borbo, minejo doma vse stranke, vsi so sinovi ene domovine; pri nas pa med zunanjo vojsko, ko se mora želeti, da bi vojna srečno dokončala, kar je srečno začela, je večina v zbornici bolj razdjana kot kadar koli druge krati... Zastran avstrijske jutrove politike pravi govornik, da njen cilj je: varnost jugovzhodnje meje, ne pa vzdržanje Turčije, ktera se danes ne dá več vzdržati, kajti ji že glasno bobnajo na kant, in sultan je samo še oskerbnik premoženja (Massenverwalter). Govornik obžaluje nasprotovanje večine zoper posedanje Bosne in Ercegovine, kar je bilo potrebno in pravično. Govori se, da je varčnost potrebna; toda dobra in potrebna je varčnost, ne pa tam, kjer je prašanje za naj tehtniši državne koristi, za vzdržanje starodavne hiše Avstrijske, — v teh okolišinah nimajo pravice varčni biti. Čudi se govornik pogumnosti gospodov, ki so nasvetovali 80 milijonov za podporo revnim trgovcem, sedaj pa skor enak znesek domovini odrekujejo; gospodov, ki hočejo cesarju podtikati, da naj umakne svoj podpis na berlinskem kongresnem pismu; gospodov, ki našim vojakom hočejo reči: Vi se niste bojevali za domovino, ampak za turško velemoč. Pa tudi slabih denarnih zadév niste krivi Bosna in Ercegovina; že 6 lét sedé vedno ravno tisti gospodje v denarnem odseku, kakor osebna lastina vstavoverne stranke: ali mar oni sami v Evropi niso vedili, kaj se godi? Govornik je tedaj zadovoljen s posedanjem Bosne in Ercegovine, ne pa s časom, kedaj da so jo zasedli, in ne s tim, da bi še le od berlinskega shoda k temu pravico dobili. Dalje graja znotranjo in zunanjo politiko, pa da se zahteva opušenje Avstrijske velemoči, samo da bi gospostvo svoje lastne stranke vzdržali. Govornik, kteremu germi

žumeča pohvala, pravi k sklepu, da v adresi ne najde nič, razun cele verste zanikanj; adresa, ki se sklepa z besedami: „Bojimo se“, se ne more pošiljati cesarskemu veličanstvu: Stergajte ta papir, gospodje, in pošljite Nj. veličanstvu adresu, v kateri mu porečete, da ste pripravljene skrbeti za mož-besedo, ktera je bila zastavljena v imenu Avstrije, ako tudi bi bilo treba pritežne darežljivosti. . .

Hiša sv. Ane v Jeruzalemu in katoliški misijon ob ravniku v Afriki. Po vojski na Krimskem otoku je Francija dobila v posest od sultana posebno imenitno svetišče, ki je od dobe križarskih vojsk ostalo v turških rokah. To je hiša sv. Ane, ne daleč od Omarjeve mošeje ali templovega prostora. V tej hiši je živela Marija Devica, preden je šla v šole ob tempeljnu. L. 1857, ko so Francozje to staro cerkev vzeli v posest, je bila v razdjanji. Izročena je bila od Pija IX algerskim redovnikom, ki oskerbujejo tudi svetišče sv. Ljudovika v Kartagi. Le-ti so obnovili svetišče z obojnima cerkvama, ki ste z nasad ena na drugi; zgornja je posvečena sv. Ani, spodnja neomadežanemu spočetju, ki je po misli nekterih bila tam rojena. Kaže se v spodnjem delu mala sobica, kapelica, ko nekdanje njeno stanovališče.

Omenjeni misijonarji vstanovljajo dva nova misijona v ravniki (akvatorijalski) Afriki, enega ob jezeru Taganjka s privzeto okrajino Kahabé; drugoga ob jezerih Viktorija in Alberto-Njanza. Preiskani so bili ti obširni in znameniti kraji od Angležev, Nemcev in Amerikancev in poslednjič vsim odperti. Sedaj neka mogočna družba, vstanovljena v Bruselju pod predsedstvom belgiškega kralja, hoče te okrajine pridobiti za oliko, to pa z zedinjenimi močmi vseh keršanskih narodov. Le samemu rimskemu Sedežu pa je pripadel delež: to delo kronati in poživljati z apostolskimi kardeli, misijonarji, ki se vstanovljajo v ekvatorijalski Afriki in bodo z zveličavno resnico razsvitlovali narode, ki čumé še v gostih temah neusmiljene divjačnosti.

Drobne novice. Anglija je zdaj v razporu z Afganistanskim emirom, kteremu je namenila poslati še zadnje svoje tirjatve (ultimatum), potem bo z njim vojska, če se ne udá. Tudi meni angleški „Standard“, da zveza med Anglijo in Turčijo je gotova reč. — Iz Berlina hoče „Standart“ vediti, da ruski general Lomekin je šel s kardelom k bregovom Črnega morja proti Meru s pretvezo kaznovat tolovaje. — Na „osrečenem“ Laškem išejo rudečkarji tudi med vojaštvo zatrositi svoje osnove, to pa zlasti s spisi, ki merijo nato, da bi se vojaštvo storilo nezadovoljno; zato se z naj hujšim hujskanjem vojakom pristuduje njih stan. — Iz Argentinske republike sta dospela v Pariz gg. Portugues in Montegrismo, ki popotvata v Rim in neseta seboj pismo verne vdanosti od nadškofa v Buenos-Ajrusu v imenu ondotnih katoličanov, in 70.000 pijastrov darov za sv. Očeta. — Obravnave med Rimskim stolom in Nemčijo se nadaljujejo, če tudi počasi. Tudi na Švicarskem si bode prizadeval sv. Sedež za kako porazumljenje. Pregnani škofje so boje dobili napotjenje, da naj se pripravljajo na povračanje v svoje škofije. Boljši upanje je nastopilo valed volitev v švicarski narodni svét, pri kterih so konservativci pridobili 10 glasov. Stojí tedaj 37 katoličanov in 11 konservativcev proti 47 prekucuhom in 37 liberalcem. Despot Carteret z vso svojo derhaljo je odstranjen; tako tudi jud Bodenheimer in več enacih. — Ruski glavni stan na Bulgarskem dela priprave, da bo velik del ruske vojne prezimoval v adrijanopoljski okolici.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala.

Sprejmi, draga Danica, sledeče verstice, ktere imajo namen povikševati čast Naše ljube Gospé presv. Serca in svetega Jožefa. Huda bolezen je napadla mojo drago mater, ter jo položila v posteljo in jo pripravila celo v nevarnost življenja. Umni zdravniki so popolnoma dvomili nad njenim ozdravljenjem, jaz pa se v tako veliki stiski še z večjim zaupanjem obrnem k prečisti Devici Mariji in k sv. Jožefu in začnem opravljati 9.inevnicu, in gtejte! od tistega časa ji je vedno boljše, in sedaj so že skoraj popolnoma zdravi. Zato naznanjam očitno naj serčnejšo zahvalo za Bogom naši ljubi Gospej presv. Serca in sv. Jožefu.

V Loki, 4. listopada 1878.

Ā. V.

Prošnja.

Sestra svojega terdoserčnega brata priporoča v bratovsko molitev Naše preljube Gospé presv. Serca, da bi se spreobernal.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec listopad.

I. Glavni namen: Poboljšanje slovenske mladine.

II. Posebni nameni:

13. listopada. Sv. Stanislav Kostka. Priporoč.: Uboga Poljska dežela in ondotna cerkev. Mladenči za ohranjenje nedolžnosti. Natihoma priporočeni.

14. Sv. Mena (vojak Egipčan, mučenik). Priporoč.: Vojaki za stanovitnost v lepem življenji. Ljudska šola. Cerkev v Egiptu.

15. Sv. Leopold. Priporoč.: Cerkev na Avstrijskem. Zoper hudojezičnost, zlasti na Slovenskem. Spreobrnjenje brezvercev.

16. Sv. Edmund. Priporoč.: Lepa domača izreja in družinska pobožnost. Bogoslovske naprave. Zmaga pravice, posebno v pravadah in v politiki.

17. Sv. Gregor Čudodelnik. Priporoč.: Močna in živa vera, zlasti v jugoslovanskih deželah. Spreobrnjenje male Azije. Vgodno vreme.

18. Posvečevanje stolnic ss. Petra in Pavla. Pripor.: Rešenje Rima in njegovih svetiš. Hudo skušani. Spoštovanje v cerkvi, zlasti pri mladini. Božjeropniki.

19. Sv. Lizabeta. Priporoč.: Spreobrnjenje Nemčije. Keršanske žene, posebno veliko terpeče. Spreobrnjenje vseh terdovratnih, zlasti na Slovenskem. Več otrok.

20. Sv. Feliks. Priporoč.: Keršanski delavski stan. Bolni in hromotni. Sveta poterpežljivost v revšini, mrazu, boleznih i. t. d. Umirajoči. Obvarovanje pred smertnim grehom.

Listek za raznoterosti.

Pogovorček. Janko. Kaj meniš, Jurko, v kterem oddelku je največ judov v Ljubljani?

Jurko. Mislim, da po starem tergu.

Janko. Zakaj to meniš?

Jurko. Zato, ker tam je največ štacun odpertih ob nedeljah in praznikih.

G. France Zajic, podobar, se je preselil na dunajsko cesto št. 7 v Frelihovo hišo — čez dvorišče, in se spoštljivo priporoča za delo čast. gg. duhovnom.

Osem blagrov, ki izvirajo iz pobožnosti za duše v vicah. 1. Duše v vicah pridobivajo svojim dobrotnikom zdravje v boleznih? 2. Pripravijo svojim dobrotnikom živež v potrebi in revšini. 3. Pridobé svojim dobrotnikom pomoč v sili — velikrat hitreje kakor cvetniki v nebesih. 4. Podelé svojim dobrotnikom svét in brambo na popotvanji in v nevarnostih. 5. Stražijo, varujejo in pospešujejo časne dobrote svojih dobrotnikov. 6. Svojim dobrotnikom pripomagajo k njih zveličanju. 7. Svojim dobrotnikom pomagajo v smertnih težavah. 8. Spremljajo duše svojih dobrotnikov po njih ločitvi, in pomoč skazujejo svojim dobrotnikom pri posebni sodbi Božji. („St. Bened. Stimmen“, za 1. listop.)

Božja pot k naši ljubi Gospej presv. Serca, in devetdnevnic k Mariji vedni pomočnici. Spisal Janez Volčič. V Ljubljani prav lično natisnili Blaznikovi nasledniki; prodaja založnik Mat. Gerber. Prav za prav so dvojne bukvice, namreč: Božja pot in devetdnevnic. Pervi novi del seže do str. 206 in obsega napeljevanje, kako naj moli, kdor gre ne le na kako božjo pot, ampak sploh pred altar ali podobo naše ljube Gospe presv. Serca kake milosti prosit itd. Tu so pravila take božje poti, molitve pred obiskanjem, po vstopu v cerkev, pred podobo (razne molitve), v lastni ali tuji potrebi, v posebnih težavah, britkostih, pri odhodu, zahvala, dve primerni maši, spovedne in obhajilne molitve, litanije, križev pot itd. — Drugi del (od l. 1875, prav primerno tukaj privzet) obsega razne 9dnevnic, sv. mašo v čast N. t. G., razne litanije, pesmi itd. Cena lepih in spodbudnih bukvic je z zlatim obrezkom 1 gl. 10 kr., v usnji 85 kr. Kteri radi hodijo molit pred altarje in podobe presv. Naše ljube Gospe Jezusovega Serca, jim b. še posebno vetreženo s temi bukvami.

Poterdilo. Znesek 28 gl. 50 kr., zbirke v „Zgod. Danic.“ za ubožne družine na vojsko poklicanih očetov, je odb. r. Vincencijeve družbe št. Jakobske prevzel za razdelitev med nekatere prav posebno potrebne ubožne družine na vojsko poklicanih očetov, nekaj z deželne, nekaj iz mesta.

Dr. A. Jarc, predsednik.

Iz Čermošnjic, 3. listop. Predraga Danica! prosim, naznani častitim prijateljem mojim žalostno novico, da so mi 31. vinotoka preljuba mati umerli, prevideni s sv. zakramenti za umirajoče. Priporočam jih v njih molitev, posebno pa znatim gospodom duhovnom v daritev sv. maše.

Ignacij Böhm, župnik.

Milg. Teržški škof so to leto birmali 4971 oséb, to je, v mestu Terstu 2058, zunaj pa 2913.

Učenci na gimnaziji v Gorici, kakor poročá „Eco“, se niso v dan vérnih duš poprej že več lét nobene pobožnosti vdeleževali v prid vérnih duš. Lansko leto je bil vodja ondotne gimnazije vendar zopet vravnal, da so imeli vsi gimnazijalci tisti dan pred šolo skupno sv. mašo, pri kateri so z g. vodjem vred bili tudi vsi profesorji. Tako je bilo tudi letos. V Ljubljani je bila pri maši pač g. Mahrova kupčijska šola, drugi so sedeli v šoli, večiki in mali. Kurentov god ali „Pust“ se pač praznuje, ne pa molitveni dan za naše ljube ranjce. Ministerstvo, ki je marsikaj katoličanom druzega pokopalo, zdaj samo umira; Bog daj, da bi z njegovim pokopom očivilo, kar je dobrega, pokopano bilo, kar je neljubega.

Poslednje novice. Iz Laškega časniki naznanjajo, da eden poslancev laške zbornice, levičar, je v hudem sumu, da je sokrivec napadnika Nobilinga zoper nemškega cesarja. Lepe reči! V Livorni so pa študenti osnovali društvo z imenom: „Circolo Carlo Nobiling“. To so storili šterki v preslavljanje nemškega potepuha

Nobilinga, češ, da je ta cesaromorivec delal za svobodo politiško, gospodarsko in versko! Kako se pač utépa Prusu prijaznost, ki jo je nedavno na gornjem Laškem štulil proti mladi zoperpapeževi Italiji! Kako se utépa laški vladi, ki dopuša ravno v Livorni izhajati brezverski list „Ateo“. Ni čudo, da tudi liberalcem se liberalizem pristuduje in jel se je urno pomikati svojemu poginu naproti, — zato pa ravno še togotno berca, kolje in grize.

Molitev

za katoliške vojake, ki so l. 1878 v Bosni in Ercegovini konec storili.

Vsegamogočni, večni Bog, Gospod vojskih trum, Tebi je znano, koliko naših bratov je zopet pobrala šiba vojske, ter so v spolnovanji svoje svete vojaške dolžnosti silovite smerti umerli. V cvetu svojega življenja, z britkostjo za svoje domače, brez določenih tolažil naše svete vere so se ločili. Usmili se jih, o Gospod, in očisti jih vsih grešnih madežev, za ktere se morebiti v življenji niso mogli spokoriti; dodeli, da bolečine njih poslednjih smertnih britkost veljajo v zadostno pokoro za njih grehe; glej našo ljubezen, s katero za nje molimo in daj, da se prav kmalo zedinijo z zmogovavno množico tvojih svetnikov. Tega Te prosimo po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen. *)

Duhovske spremembe.

V Goriški nadškofiji: Č. g. Janez Mondoni je postal župnik v Chioprisu. — Č. g. Vinc. pl. Savorgnani kaplan in katehet v Korminu. — Č. g. Peter Comuzzi kaplan v Cavenzani. — Č. g. Janez Kodre, kaplan v Kanalu, gre za vikarja v Štanjel. — Č. g. Frančišk Sedej, kaplan v Cirknem, gre na Dunaj v Avguštej. — Za prve kaplane so imenovani čč. gg.: Janez Revidas v Korminu, Andrej Kravanja v Kanalu, Janez Grusovin v Romansu. — Prestavljeni čč. gg.: Jožef Toso je prestavljen v Ajello, Moha Avian v Romans, Miha Vuga v Pervačino, Anton Pahor v Opačje selo. — Novomašniki postavljeni so čč. gg.: Janez Feltrin na Serpenico, Alojzij Quaglia v Villesse, Jožef Primšar v Cirkno, Fr. Rožič v Kanal, Janez Vuga na Libušino. — Fara Šenpeter je razpisana do 14. listop., fara Teržič (Monfalcone) do 14. grudna. — V pokoj so šli čč. gg.: Andrej Štepančič, vikar v Temnici, Jožef Carguel, vikar v št. Vidu, Anton Orzan, vikar v Trati. — V začasni pokoj čč. gg.: Anton Kranjec, duh. pom. v Opačjem selu, in Anton Comuzzi, kaplan v Cavenzani.

Dobrotni darovi.

Za novo cerkev Naše ljube Gospe presv. Jezusovega Serca v Davči: Nektere device, zlasti Poljanske, v Ljubljani, 3 gl.

Za afrikanski misijon: Iz Vodice po čast. g. fajm. 4 gl.; posebej 2 gl. — Iz spodnje Idrije po č. g. župniku 4 gl. — Vojsko po č. g. fajm. 1 gl. 70 kr. — Z Jesenic po č. g. župniku 2 gl. 60 kr. — Neimenovana 1 gl. — L. Velkaverh 1 gl. sr. — Génja. Nep. Jeraj 1 gl.

*) Gl. knjižico: „Helfen wir den Verstorbenen“, L. Mayer na Dunaju.